

gjøres til Gjenstand for Skoleundervisning, men jeg forudsæ, at den maatte om en Snes Aar vil være meget passende dertil. Her falder nu Prøven i Oldnordisk bort, hvorimod der optages en mundtlig Prøve i Dansk, men ærede Medlemmer ville indrømme, at det ingenlunde er at fordre det Samme som før; det lægger ingenlunde et Arbejde paa Disciplene af samme Art, som Oldnordisk gjorde, det vil snarere være en Hvile for Disciplene end et Arbejde; det er der Trang til, og det er der al mulig Grund for os til at lægge Bægt paa. Til Gjengjæld for disse Vættelser, som her foreslaaes, er det nu, at Modstandere ville finde en ny Behyrdelse i, hvad der er fastlaaet i § 2 b. og c., at man skal fortsætte med Mathematik i den sproglig-historiske Afdeling og med Latin i den mathematisk-naturvidenskabelige. Det stiller sig imidlertid for mig saaledes, at det først og fremmest er en Forbedring af den hele Undervisning. Jeg kan ikke tro Andet, end at der aldrig har været god Mening i det, at man vilde stoppe op henholdsvis med Latin og Mathematik ved det 15de Aar, men lade Disciplene i fire Klasser igjennem anvende deres Tid paa Noget, som man selv erkjender for ubrugbart for dem, og som man giver dem to Aar til fuldstændig at glemme. Men dernæst have vi indsat den Bestemmelse, at der ikke fordres en større Stofmængde, et større Pensum opgivet ved Udgangen af 6te Klasse, end Tilfældet nu er ved Udgangen af 4de; Disciplene skulle altsaa i 6 Aar ikke lære Mere, end de nu lære i 4. Det, de nu lære af Latin, er, saavidt jeg veed, ikke mere end en Bog af Livius, 50 Kap. af Cicero og en Bog af Vergil, det vil jo omtrent sige 150 Sider Latin. Nu ville ærede Medlemmer indrømme, at naar man har 6 Aar til at forberede sig til at opgive til Examen 150 Sider Latin, er det sandelig ikke uoverkommeligt, og det vil ikke for Disciplene paa nogen Maade føles som en Overbeholdelse, og særlig vil det være en overordentlig Hjælp i 4de Klasse, thi den er efterhaanden bleven til en Repetitionsklasse. Istedetfor at tilføje Disciplene nyt Stof er man paa Grund af strenge Examenfordringer nødt til at repetere alt det med dem, som de have læst i tidligere Tid, for at sætte dem istand til at tage en god Examen; vi vide jo Alle, at det i høi Grad er i Skolens Interesse, at de gjøre en god Examen, og Lærerne maa derfor ofte, med Forsømmelse af andre Ting, lægge Bægten paa at faae et saa godt Examenresultat som muligt. Nu siges det undertiden, at der slet ingen Overbeholdelse finder Sted i Skolen, jeg har selv været tvivlraadig i denne Sag, min personlige Erfaring fra den Tid jeg gik i Skole, er, at jeg ikke sølte nogen saadan, men jeg har i den senere Tid beskæftiget mig med en Bog — jeg veed ikke, om den har været omdelt i Thinget, men vi have da

haft den i Udvalget — af Kommuelæge Hertel. Nu siger man vel, at hans statistiske Data ikke ere rigtige, og jeg tør ikke sige noget derimod, men hvis blot $\frac{1}{10}$ af det, han siger, er sandt, er der al mulig Grund til at stride ind. Naar det nu overalt gjøres gjældende, at der er Overbeholdelse tilstede, er det ganske urimeligt at sætte sin egen lille personlige Erfaring op derimod; jeg har ialtsald ikke Mod dertil, men vil ikke paatage mig det Ansvar at staa alene mod det almindelige Raad, der hedes paa dette Omraade, og derfor er det for mig afgjort, at en Overbeholdelse finder Sted, men selv om der slet ikke var nogen Overbeholdelse i Diebliffet, saa vilde alligevel det, som her foreslaaes, være en Vættelse for selve Undervisningen og en Forbedring af Undervisningen i de lærde Skoler og vilde aldrig paa noget eneste Punkt kunne staa. Derved har jeg sag, hvad jeg havde at bemærke om §§ 2 og 3; de fleste Bestemmelser i § 3 følge med Nødvendighed af Bestemmelserne i § 2, saaledes Bestemmelserne om, hvorledes Undervisningen indrettes og Prøverne fastsættes til bestemt Tid. Hvad § 1 angaar, som bestemmer, at ved Prøven, som betinger Optagelse i de offentlige Skolers første Klasse, bortfalder Prøven i Fransk, har den for mig ikke stor Interesse. Jeg vil sige, at, naar man kun kan komme dette enkelte Sag tillivs, betyder det ikke særdeles Meget. Desuden har Ministeren en særlig Magt paa dette Omraade; Administrationen kan alligevel indføre forskjellige Ting i det Stof, der forlanges opgivet i de forskjellige Sag, men da det dog har en vis Nytte at faa det ind her, og da de andre Forslagsstillere have ønsket det, har jeg ikke villet modsætte mig det. Derimod lægger jeg Bægt paa § 4, som bestemmer, at Privatister for Fremtiden skulle kunne indstille sig for en Examenkommission ved Universitetet. Nu er Forholdet saaledes, at de maa gaa op ved Skolerne, og der klages haade af Privatisterne over, at de ere nødt til at gaa til Skolerne, og af Skolerne, at de ere nødt til at tage Privatisterne; alle Parter ville derfor vistnok være glade ved og tjente med, at Universitetet paatager sig det, og en Examenkommission er jo en Institution, som dette Thing ofte har lagt Bægt paa. — Hvad § 5 angaar, da staa der jo i den, at Lovens Bestemmelser skulle træde i Kraft i 1882—83, forsaavidt Forholdet tilstøder det, og ellers inarest muligt efter Undervisningsministerens nærmere Bestemmelse. Der er visse Parter, som kunne træde i Kraft strax, den franske Stil kunde gjerne bortfalde i 1882, hvis Loven blev gennemført, men der vil være Bestemmelser, som man maa vente med at gennemføre, f. Ex. den, at Latin og Mathematik gjenindføres i de to øverste Klasser.